Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 191. Вторникъ 27 серпня (8 вересня) 1891. Рôкъ I.

Непокоячй вѣсти безъ кôнця.

Люде — то часомъ якъ тй вороны: коли закраче одна, то заразъ закраче и друга, третя, ажь станутъ вôдтакъ и всѣ кракати. Подôбно стало ся и теперь: Одна ґазета крикнула, що ситуація стала ся небезпечна, друга заразъ вôдкликнулась на то, що навѣть дуже небезпечна, а далѣй пôйшовъ крикъ по цѣлôй Европѣ, що мирови грозить таки дѣйстно велика небезпечнôсть, а доказомъ того мають бути справа дарданельска, несподѣвана змѣна кабінету въ Константинополи, якійсь заговôръ противъ султана, зъѣздъ монархôвъ въ Шварценавъ, якійсь кватирунокъ войска въ Варшавѣ та ще богато иншихъ помеппшихъ фактôвъ.

Чи дѣйстно такъ есть, якъ то намъ представляють ґазетнй вѣсти зъ послѣдныхъ днѣвъ, о тôмъ можна сумнѣватись. Мы не маємо вправдѣ иншихъ вѣстей о наведеныхъ повысше фактахъ якъ и всѣ другй ґазеты, однакожь не хочемо, бо и не видимо нѣякои причины дивити ся на нихъ такъ чорно, якъ то роблять другй. Справа дарданельска не представляєсь намъ инакше якъ лишь такъ, якъ єи зъ урядовои стороны въ Константинополи представляють. Россія, не маючи доброи и скорои комунікаціи, транспортує свою залогу до Сахаліну и Владивостока моремъ и посылає туды тою самою дорогою людей засудженыхъ на каторгу и вѣчне заточенє, а зъ вôдтамъ перевозить зновъ выслуженыхъ вояковъ. Все то дѣє ся запомочею добровольнои фльоты, котра, що правда, на случай вôйны призначена стати военною, але нинѣ есть торговельною. Колижь остаточно Туреччина постановила не робити симъ кораблямъ нѣякихъ трудностей въ переѣздѣ черезъ Дарданелѣ, то въ тôмъ не видимо ще великои и небезпечнои концесіи, бо що иншого значить перепустити корабель, котрый ѣде зъ кôльканацяти а хочь бы и зъ кôлькадесятьома вояками на далекій Всхôдъ, а що иншого перепустити корабель военный зъ повною залогою, котрый мавъ бы остати ся на Середземнôмъ мори и призначеный бувъ бы н. пр. до Солуня. Трудно такожь припустити, щобы Туреччина на стôлько була невидюща, щобы сама на себе бичь подавала, та щобы нинѣ не оглядалась на другй державы, на тридержавный союзъ и сама зъ Россією входила въ якійсь небезпечнй умовы. Трудно наконець припустити, щобы другй державы европейскй, видячи на що заносить ся, на то все мовчали и не старались тому перешкодити, що и имъ могло бы шкоду принести.

А и въ змѣнѣ турецкого кабінету не видимо нѣякои небезпечности. Мы, скажемо, вѣримо въ ту вѣсть яку дôстала Pol. Corr. зъ Константинополя, що змѣна та не має нѣякого політичного и межинародного значѣня. На нашъ погл́ядъ навѣть трудно не добачати въ нѣй внутрѣшныхъ причинъ въ самôй Туреччинѣ а именно наслѣдкôвъ запанувавшого теперь въ Туреччинѣ розбишацтва. Для Туреччины платити розбишакамъ разъ по разъ по кôлька сотъ тысячѣвъ значить майже то само, що вести малу вôйну. Того свого внутрѣшного стану мусить она конче позбути ся, а коли то не удає ся зъ симъ кабінетомъ, то може удасть ся зъ другимъ. Заговôръ противъ султана, хочь вправдѣ можливый, зачисляємо до байокъ, котрй настають звычайно тогдѣ, коли щось стане ся несподѣвано а люде не можуть того вôдразу зрозумѣти.

Що до зъѣзду монархôвъ въ Шварценавъ то припускаємо, що тамъ може въ дечôмъ а именно въ справахъ войсковыхъ доповнить ся союзъ трохъ державъ, специяльно же союзъ Нѣмеччины зъ Австрією, але припускати, щобы той зъѣздъ стоявъ безпосередно въ якôйсь звязи зъ теперѣшною ситуацією, нема нѣякои пôдставы. Такъ само зовсѣмъ безосновными выдають ся намъ тй вѣсти зъ Вѣдня, котрй доказують, що справа дарданельска готова потягнути за собою формальне прилученє Босны и Герцеґовины до Австро-Угорщины. Австро-Угорщина має въ сихъ краяхъ такъ повну свободу и власть, що не потребує теперь зовсѣмъ тыкати формальнои стороны сеи справы, хиба що она була бы вже приготовлена за повнымъ порозумѣнємъ зô всѣми державами европейскими отже и за порозумѣнємъ зъ Туреччиною и Россією.

Наконець позôстає намъ ще оцѣнити ту непокоячу вѣсть, яку оногды подавъ Czas зъ Варшавы. До єи оцѣнки немаємо вправдѣ фактôвъ, але не треба великого знатока, щобы спôзнати, що она есть лишь плодомъ переляканои фантазіи. Przegląd, подаючи єи, такожь такъ єи оцѣнивъ: „Та алярмуюча поголоска есть очевидно трохи спôзненымъ вôдгомономъ того занепокоєня, яке минувшого тыждня обгорнуло було хвилево цѣлу Европу. Отже недивуємо ся занепокоєню Варшавы, котра мабуть подаючи новину зъ устъ до устъ, пересадила єи значѣнє и розмѣры. Тй алярмы не мають нинѣ жаднои вартости.“

Отъ такъ представляють ся намъ всѣ тй найновѣйшй непокоячй вѣсти а додати му-

Дещо изъ ґіґієны

або науки о здоровлю.

Настає осѣнь, а зъ нею и Божа благодать. Плоды земнй дозрѣвають, а люде заходять ся, щобы дары Божй добре зôбрати и безпечно пôдъ стрѣхою примѣстити. Не оденъ запопадливый господарь за роботою не звертає навѣть уваги на те, щобы свôй спрацьованый орґанізмъ добре вôдживити, а щобы не тратити дорогого часу на приготовлюванє вареной стравы, живлять ся люде дуже часто сырыми овочами та городовиною якъ: редькою, рѣпою, морквою и т. п. котрыхъ пôдъ осѣнь є подостаткомъ, бо приготовленє зъ нихъ стравы не забирає много часу. Требажь ще и то зважити, що стравы приготованй изъ сырыхъ плодôвъ кромѣ того, що заспокоюють чутє голоду, гасять такожь и спрагу, котра въ горячй дни такъ сильно доскулює робôтникови въ поли. Легко отже зрозумѣємо, чому тй стравы пôдчасъ спеки такъ смакують и такъ загально суть уживанй.

Коли дальше звернемо увагу на то, що майже рôвночасно зъ уживанємъ сырыхъ стравъ выступають межи людьми недуги жолудковй: ослаблюючй розвôльненя, червôнка, тифусъ, то мимохôть насуває ся намъ на гадку пытанє, чи не сырй стравы причиною тыхъ недугъ?

И справдѣ такъ оно є, що повысшй недуги выступають наслѣдкомъ уживаня сырыхъ стравъ зъ городовины и овочѣвъ. Однакожь не сама сыра городовина, та овочѣ, яко такй, бувають причиною недугъ, а буває що инчого, то, що припадково дôстає ся зъ землѣ або воды до стравъ, приготовленыхъ безъ помочи огня, а про то якъ разъ хочу де що розказати.

Въ лѣтѣ и въ осени, коли пôдъ вплывомъ горячихъ лучѣвъ сонця достигають овочѣ та городовина, розвивають ся въ земли такожь и шкôдливй для чоловѣка грибки. Грибки тй суть такъ малй, що голымъ окомъ не можна ихъ видѣти, а треба ихъ ажь штучно закрасити и дивити ся на нихъ черезъ скло, що вôсѣмъ сотъ разôвъ ихъ побôльшає. Але якъразъ длятого, що они такъ дрôбнй, що ихъ голымъ окомъ побачити не можна, суть они для здоровля такъ дуже шкôднй, бо неспостережено дôстають ся до орґанізму чоловѣка и бувають часто причиною недугъ. Грибки тй потребують до свого розвою тепла, вогкости, доступу воздуха и гниючихъ частей ростинныхъ, а то все знаходять они въ земли, въ котрôй и городовина красно вся розвиває ся. Звѣстна рѣчь, що пôдъ городовину дає ся досыть гною, справляє ся добре землю, щобъ була пухка и пропускала воздухъ. Коли ще до того есть на свѣтѣ погода, а вôдъ часу до часу перепадує теплый дощикъ, то грибки тй, маючи всѣ условія до свого розвою, розвивають ся въ великихъ масахъ и бувають причиною пошестей мѣжь людьми. Потребують они лише дôстати ся до орґанізму людского, а коли тамъ найдуть вôдповѣднй условія розвою, спроваджують хоробу або и смерть чоловѣка. Морозъ ихъ не убиває, прото можуть они и въ зимѣ дôстати ся до людского орґанізму и спровадити хоробу.

А дôстають ся они до орґанізму людского рôжными дорогами. Найчастѣйше дôстають ся они до жолудка разомъ зô стравою, приладженою изъ сырои городовины або овочѣвъ. Хочь бы мы и якъ сумлѣнно обмывали, ба навѣть очищували яку небудь городовину зъ лупины, все таки нѣколи не можемо бути певнй, чи на очищенôй та обмытôй городовинѣ не зôстало ся єще що зъ тыхъ грибкôвъ. Вода кипяча нищить тй грибки, длятого колибъ мы хотѣли зовсѣмъ безпечно безъ боязни зараженя споживати сыру городовину, то мусѣлибъ єи хиба добре переполокати въ кипячôй водѣ. Тимъ бôльше треба бы такъ робити въ тыхъ мѣсцевостяхъ, де межи людьми частѣйше выступають недуги жолудковй, якъ червôнка, тифусъ або взагалѣ розвôльненє. Найлучше однакъ и найбезпечнѣйше есть, въ часѣ, коли тй недуги ширять ся, зовсѣмъ не споживати овочѣвъ и стравъ приладженыхъ зъ сырыхъ огородовинъ, а то задля такихъ причинъ.

Городовина взагалѣ, а тымъ бôльше городовина неварена, належить до рѣчей трудно

симо, що загальна ситуація политична въ Европѣ не выказуе нѣчого такого, що могло бы дѣйстно занепокоити.

Товариство „Просвѣта" и его дѣяльность.

Коли чужѣ хвалять дѣяльность нашого просвѣтного товариства „Просвѣта" то тымъ больше и свои можуть нимъ величати ся. Nowa Reforma, Kurjer Lwowski и N. fr. Presse вôдозвались дуже похвально о сѣмъ товариствѣ. Перша зъ тыхъ ґазетъ такъ написала: „Що до обему працѣ не може зъ „Просвѣтою" рôвнати ся нѣяке польске товариство просвѣтне", а о сегорôчнôмъ справозданю „Просвѣты" каже та ґазета такъ: „Справоздане „Просвѣты" есть такъ старанне и всестороннє, що може служити за взорець для справоздань, выдаваныхъ товариствами. Kurjer Lwowski-й каже знову, що товариство „Просвѣта" треба нинѣ безъ сумнѣву уважати за найбôльше въ нашôмъ краю заслужене на поли народнои просвѣты. Въ подôбнôмъ дусѣ вôдзываесь и N. fr. Presse.

Дѣяльность товариства 1890 р., представляесь такъ: До товариства сего вступило въ сѣмъ роцѣ 770 новыхъ членôвъ; зъ того 454 селянъ, 21 пань, 50 священникôвъ, 45 учителѣвъ, 65 урядникôвъ, 8 ремѣсникôвъ, 76 читаленъ, 10 брацтвъ, 20 мѣщанъ, 10 судовыхъ урядникôвъ, 5 купцѣвъ, 5 професорôвъ и 1 лѣсничій. Зъ того числа припадае на Буковину 14, Угорщину 9, Болгарію 1, а решта зъ Галичины.

Загальне число членôвъ есть 2350, а мѣжь ними и кôлька сотъ читаленъ и другихъ товариствъ, котрѣ разомъ представляють кôльканацять тысячѣвъ членôвъ. Приходы товариства въ сѣмъ роцѣ выносили 8469 зр. На ту суму зложили ся головно: членьскѣ вкладки въ сумѣ 2705 зр.; розпродажь книжокъ за 3657 зр. и запомога зъ фондôвъ краевыхъ 1000 зр. Маетокъ товариства выносить 34.020 зр., зъ того капіталъ коренный въ цѣнныхъ паперахъ въ сумѣ 18.400 зр., всѣ книжки разомъ представляють вартôсть 23.751 зр. и бібліотека вартости 900 зр.

Въ 1890 роцѣ вôдбувъ выдѣлъ 24 засѣданя, выдавъ 5 поодинокихъ книжочокъ, а яко книжочку 6, 7, 8, 9 и 10 выдавъ „Илюстровану Исторію Руси-Украины", написану проф. Олександромъ Барвѣньскимъ; на 11 и 12, а 1 и 2-гу книжочку за рôкъ 1891 выдавъ выдѣлъ „Илюстрованый календарь"; въ справѣ выданя етноґрафічнои карты Руси-Украины, скликавъ выдѣлъ анкету и выслухавши еи гадки, рѣшивъ держатись при выконаню мапы слѣдуючихъ точокъ: а) карта мае бути бôльша, якъ карта Рітіха, б) мае друковатись ажь по переведеню конскрипцѣ, в) мае бути головно етноґрафічна, а обнимати мѣсцевости историчнѣ; въ справѣ запису Стефана Дубравского, емеритованого професора въ Стрыю, рѣшено: въ першôй книжочцѣ, выданôй его фондомъ, помѣстити повну біоґрафію жертвователя, въ инщихъ же коротку на окладцѣ; заплатити належитôсть переносу, покрыти кошты выготовленя портрету, выдавати книжочки о скôлько позволять фонды; Николѣ Ивасюкови, артистѣ-малярєви дано 100 зр. запомоги на дальше образоване въ Монаховѣ; въ справѣ будовы дому „Просвѣты" выбрано анкету, котра мае сею справою дальше займати ся; справа запису Стефаномъ Качалою, въ сумѣ 8000 зр., зъ причинъ вôдъ выдѣлу независимыхъ, доси ще не полагоджена.

Товариство „Просвѣта" адмініструє также 8 фондôвъ, а то: 1) фондъ стіпендійный Франца Фронца (коренный капіталъ 1716 зр.); 2) фондъ стіпендійный им. Тараса Шевченка (1857 зр.); 3) фондъ стіп. им. Стефана Качалы (38 зр.); 4) фондъ будовы дому „Просвѣты" (477 зр.); 5) Михайлова премія драматична (567 зр.); 6) фондъ стіпенд. Є. Витошиньскои (около 1.400 зр., стіпендія не вôйшла ще въ житє); 7) фондъ будовы рускего театру (1.272 зр.) и 8) фондація им. Стефана Дубравского, (2000 зр.), котра зъ слѣдуючимъ рокомъ вôйде въ житє.

Въ 1890 р. выдало товариство вôсѣмъ книжочокъ въ 22.300 примѣрникахъ, зъ котрыхъ роздало своимъ членамъ и розпродало 19.715.

Переглядъ політичный.

На маневрахъ пôдъ Ґенфріцъ бувъ вчера вôдпочинокъ. По богослуженю въ мѣсцевôй церквѣ вôдбуло ся у Архікн. Альбрехта обговорене цѣлого ходу маневрôвъ зô всѣма самостôйными командантами и офіцирами ґенер. штабу. Заразъ по 12 год. приѣхали зъ Шварценавъ въ гостину до Архікнязя нѣмецкій цѣсарь, король саскій и саскій князь Юрій зъ численною свитою. Монархи и ихъ дружина мали на собѣ австрійскѣ ордеры а австрійскѣ ґенералы выступили въ прускихъ и саскихъ ордерахъ. Мимо дощу вышли Архікнязѣ Альбрехтъ, Кароль Людвикъ, Вільгельмъ и Райнеръ на повитане достойныхъ гостей ажь передъ помешкане. Нѣмецкій цѣсарь и король саскій надали многимъ ґенераламъ и численнымъ высшимъ офіцирамъ ордеры. Оба команданты корпусôвъ дôстали вôдъ цѣсаря Вільгельма его портреты натуральнои величины зъ золотыми красно вырѣзуваными рамами. Міністеръ войны, ґен. Баверъ, дôставъ діямантъ до ленты ордера червоного орла. Міністеръ краєвои обороны ґен. Вельзерсгаймбъ и шефъ ґен. штабу, Бекъ, дôстали такожъ вôдъ обохъ монархôвъ высокѣ вôдзначеня. Архікн. Альбрехтови надавъ цѣсарь Вільгельмъ ланцухъ до ордера чорного орла и свôй портретъ на золотôмъ ланцушку. Взагалѣ вôдзначеня були такъ численнѣ, що нѣколи при подôбнôй нагодѣ не надѣлено австро-угорску армію такъ численными ордерами.

Опôсля остались монархи у Архікнязя Альбрехта на снѣданю, на котре були запрошенѣ и всѣ офіцыры, що були у Архікнязя на обговорюваню маневрôвъ. Снѣдане було заставлене на 165 особъ. Пôдчасъ снѣданя выголосивъ Архікн. Альбрехтъ такій тоастъ: „Позвольте, Вашѣ Величества, щобы я, именемъ зобраныхъ тутъ ц. и к. офіцирôвъ, высказавъ радôсть, що можемо посередъ насъ вôддати честь двомъ достойнымъ Монархамъ союзникамъ нашого вселаскавѣйшого Пана, а що для насъ вояковъ войско есть нерозд̂ѣльне вôдъ свого найвысшого вожда, то позвольте прилучити и хоробру нѣмецку армію. Най жие Є. Вел. нѣмецкій цѣсарь и король прускій! Най жие Є. Вел. король саскій! Най жие хоробра нѣмецка армія!" — На то вôдповѣвъ цѣсарь Вільгельмъ: „Ваша Цѣсарска Высокосте! Зъ подякою за слова В. Цѣс. Высокости, сполучаю и подяку для Є. Вел. Цѣсаря, що Вôнъ бувъ ласкавъ запросити мене на маневры одной части своеи арміи. Я дуже вдоволеный зъ того, що можу перебувати середъ хороброго австро-угорского войска, середъ моихъ товаришѣвъ. Пôдношу чарку на здоровлє Є. Вел. Цѣсаря, на здоровлє арміи, на здоровлє Є. Выс. Архікн. Альбрехта яко найвысшого команданта. Най жиють, ще разъ най жиють, и третій разъ най жиють!" Всѣ присутнѣ выслухали тыхъ тоастôвъ стоячи. Нѣмецкій цѣсарь розмавлявъ вôдтакъ зъ Архікн. Альбрехтомъ и зъ австрійскими міністрами та ґенералами. Нѣмецкѣ гостѣ казали, що цѣсарь Вільгельмъ бувъ такъ веселый якъ рѣдко.

Вчера передъ полуднемъ принимавъ Є Вел. Цѣсарь австрійскій ґен. Капрівіого на авдієнціи, а той бувъ вôдтакъ зъ рапортомъ у нѣмецкого цѣсаря. Такъ само принимавъ нѣмецкій цѣсарь ґр. Кальнокого, котрый опôсля здававъ справу Цѣсареви австрійскому. Цѣсарь австрійскій надавъ такожъ многи ордеры членамъ дружины обохъ монархôвъ.

О змѣнѣ кабінету въ Константинополи ходять все ще найрôзнороднѣйшѣ вѣсти, котрыхъ однакожь годѣ сконтролювати. Загально однакожь говорять, що упадокъ Кіямилпашѣ не стоить въ нѣякôй звязи зъ політикою заграничною. О заговорѣ противъ султана, про котрый такожь нема нѣякои певности, ходять двѣ версіи. Однѣ кажуть, що въ палатѣ султаньскôй погасли були всѣ лямпы електричнѣ, а вôдтакъ ще въ роковый день вступленя султана на престолъ експлюдовали штучнѣ огнѣ, а султанъ налякавъ ся того и ставъ догадувати ся якогось заговору. Пôсля другои версіи мавъ шейкъ-улъ-исламъ приняти якусь петицію, домагаючу ся усуненя султана, а Кіямилъ-паша до тои петиции заохочувавъ. Кіямила-пашу мали навѣть арештувати; за то якійсь арабскій шейкъ изъ службы дворскои, котрый найбôльше интриґувавъ противъ Кіямила доставъ велику ленту ордера Османіа зъ бриллянтами.

Новинки.

— **Є. Екец. п. міністеръ справедливости ґр. Шенборнъ** прибуде до Кракова вô второкъ 8 с. м. поспѣшнымъ поѣздомъ о 8 год. рано въ товариствѣ міністеріяльного совѣтника Тхужницкого и міністеріяльного секретаря Ценкера. — П. Міністеръ Шенборнъ приѣде въ пятницю вечеромъ до Львова де перебуде три дни и замешкае въ палатѣ п. Намѣстника.

— **Дръ Витовтъ Корытовскій** именованый віцепрезидентомъ фінансовои Дирекціи у Львовѣ а бар. Иоркашъ-Кохъ покликаный на члена палаты панôвъ.

— **Головно командуючому ґен. кн. Віндішґрецови** лучила ся пôдчасъ маневрôвъ въ Микулинцяхъ погана пригода. Идучи по сходахъ въ своѣй кватирѣ зачѣпивъ острогами о килимъ, и упавъ та потовкъ ся. Скалѣчене вправдѣ не дуже тяжке, однакъ князь мусѣвъ заразъ повернути до Львова, щобы не занедбати скалѣченя и удавъ ся до лѣкарѣвъ.

— **Для загальныхъ зборôвъ „Просвѣты"** въ Тернополи на завтра приймивъ тамошный комітетъ мѣсцевый слѣдуючу програму: 1) о годинѣ 8 рано торжественне богослужене въ церквѣ приходскôй зъ парастасомъ за помершихъ членôвъ товариства. 2) о годинѣ 10 передъ полуднемъ зберуть ся всѣ участники на зборъ въ павильонѣ въ мѣйскôмъ огородѣ а голова товариства Вс. О. Дръ Огоновскій вôдкрые зборъ. 3) По закрытю зборôвъ вôдбуде ся спôльна перекуска на случай погоды въ огородѣ а въ разѣ непогоды въ тôмъ самôмъ павільонѣ, пôдчасъ котрои хоры мѣщаньскѣ и селяньскѣ выступати будуть зъ спѣвами. — Для селянъ и мѣщанъ вôдбуде ся тое угощене даромъ а инщѣ участники будуть мати зимнѣ и теплѣ перекуски на свôй коштъ до розпорядимости. — 4) Вечеромъ того дня вôдбуде ся вечеръ зъ танцями для участникôвъ збору и ихъ родинъ въ сали касиновôй (замковôй). Вступъ вôдъ особы 1 зр. а для родины надъ 3 особы три зр. а. в. Початокъ о годинѣ $8^1/_2$ вечеромъ. — Стрôй вечерковый.

* * *

стравныхъ. Здоровый жолудокъ упорае ся якось зъ сырою яриною або стравить еи, т. е. въ своѣмъ соку розпустить, або вчасъ выдалить зъ себе такъ, що городовина въ жолудку не буде залягати. Противно, хорый жолудокъ не може сырои городовины анѣ стравити, анѣ завчасу изъ себе выдалити, черезъ що она тамъ залягае, гние, дае добру почву для розвою шкôдныхъ грибкôвъ, котрѣ вразъ изъ спожитою городовиною або въ инщій способъ могли дôстати ся до жолудка и черезъ то стае ся причиною тяжкои недуги а навѣть и смерти чоловѣка.

Такъ отже споживане сырои городовины и овочѣвъ есть для того небезпечне, — що: 1) вразъ изъ городовиною можуть дôстати ся до жолудка шкôдливѣ для здоровля грибки и споводувати тяжку хоробу, (сама городовина и овочѣ не суть шкôдливѣ); 2) що коли жолудокъ не зовсѣмъ здоровъ и въ нѣмъ городовина та овочѣ залягають и гниють, то тымъ самымъ ще бôльше ослабляе ся жолудокъ и робить ся нездôбнымъ до сповнюваня своеи задачѣ.

(Конецъ буде.)

— **Кандидати на почестныхъ членôвъ.** Выдѣлъ ов Просвѣты рѣшивъ предложити сегорôчнымъ загальымъ зборамъ въ Тернополи до именованя почестными ленами слѣдуючихъ кандидатôвъ: Михайла Комарова, ітерата зъ Россіи; Василя Чайченка, молодого писателя ъ Россіи, Василя Василева Тарновского властителя ôльшихъ посѣлостей зъ Россіи, проф. Юл. Романчука ô Львова, Ивана Борисикевича, властителя грунтового ъ Увислы и о. Юсифа Заячкôвского зъ Лопянки.

— **Концертъ „дванацятки“ въ Кошицяхъ** не ôдбуде ся, бо угорскй власти заказали и розвязали амошный комітетъ концертовый.

— **Ювилей 50-лѣтного священьства** обходивъ ъ день Успеня Пр. Богородицѣ въ Красѣевѣ (станісл. парх.) тамошный парохъ, о. Антонъ Сѣрецкій а варамъ и 50-лѣтний ювилей своего супружества. При сѣй агодѣ одержавъ о. Сѣрецкій грамоту на духовного соѣтника станіславôвскои капітулы.

— **Огнѣ.** Въ Перевôзци, коло Войнилова згорѣла ногди стодола на тамошнôмъ фôльварку въ усѣмъ збôжемъ и молотѣльнею. Окрôмъ голого будынку нѣчо не уло асекуроване, а шкода значна, бо по надъ 3000 зр.

— **Въ нанѣрѣ самобійства** скочивъ оногдѣ 21-лѣтный помôчникъ мулярскій, Юсифъ С., посварившись ъ родичами, до ставу Пелчиньского, въ само полудне. Онакъ ще завчасу спостерѣгъ се пôдофіцирь санітарного орпусу Ганке и выратувавъ молодого самобійника.

— **Живцемъ спалила своего чоловѣка** Въ одôмъ селѣ коло Вадовиць спалила жѣнка, Марія Боткова, вого чоловѣка живцемъ, щобы вôдтакъ могла выйти за жандарма Войтѣха Штабаха. Дня 21 червня с. р. коли и мужь, зъ котрымъ она жила щасливо 14 лѣтъ, пôдпивъ собѣ у сусѣдôвъ на хрестинахъ и положивъ ся зъ стодолѣ спати, Боткова замкнула стодолу на ключь а крôзъ шпару вкинула въ солому запалену сѣрничку. Нещасливый кликавъ на помôчь свою жѣнку, котра стояла собѣ спокôйно зъ боку и чекала ажь вôнъ вовсѣмъ затихъ и згорѣвъ. Трибуналъ судьѣвъ присяжныхъ у Вадовицяхъ признавъ Боткову виновницею смерти еи чоловѣка, а судъ засудивъ еи на кару смерти черезъ повѣшене.

— **Дневникарство въ Австріи.** Зъ початкомъ сего року почало выходити въ Австріи 1674 газетъ щоденныхъ або періодичныхъ, а зъ того 483 змѣсту политичного, 180 о краевôмъ господарствѣ, 120 белетристичныхъ и гумористичныхъ, 110 о театрѣ, музицѣ, штуцѣ, модахъ и спортѣ, 87 церковныхъ, моральныхъ и т. д. ажь до 5, котрй оговорюють лише справы жѣночй. Найбôльше ґазетъ выходить въ Австріи долѣшнôй, бо 721, найменше въ Сольноградѣ (Сальцбурґу) бо лишь 11. Пôсля языкôвъ выходило: 1105 въ языцѣ нѣмецкôмъ, 300 въ ческôмъ, 91 въ польскôмъ, 62 въ италійскôмъ, 21 въ рускôмъ а по кôльканайцять або по кôлька въ языкахъ: хорватскôмъ, гебрейскôмъ, грецкôмъ, угорскôмъ, румуньскôмъ, французкôмъ, анґлійскôмъ, испаньскôмъ, латиньскôмъ, а 1 въ языцѣ воляпікъ. Деякй ґазеты друкують ся рôвночасно въ двохъ або й трехъ языкахъ.

Всячина.

— **Нешита рыза Христова.** Въ нѣмецкôмъ мѣстѣ Тріерѣ, въ прускôй провінціи надреньскôй, недалеко границѣ князѣвства люксембурґского надъ рѣкою Мозелею, вôдбуває ся теперь великій вôдпустъ, якій рѣдко лишь коли тамъ буває, а пôдчасъ котрого въ тамошнôй соборнôй церквѣ выставляе ся нешита рыза Спасителя нашого Исуса Христа, котру вôнъ мавъ на собѣ тогдѣ, коли его мучили, та сама, котру римскй вояки не хотѣли дерти, лишь льосомъ означали, котрому зъ нихъ она має припасти. На вôдпустъ сей сходить ся множество людей зъ цѣлого свѣта — до Тріеру, щобы тамъ вôдъ тои рызы дôзнати якого чуда. Якъ великій есть тамъ натовпъ людей, можна собѣ хочь бы зъ того представити, що закимъ ще вôдпустъ розпочавъ ся, зголосило ся було до тамошного маґістрату ажь чотириста людей зъ просьбою, щобы имъ вôльно було на часъ вôдпусту отворити гостинницѣ и шинки зъ пивомъ, панорамы, карусели и т. д.; що кôнна зелѣзниця мусѣла для скорого перевозу людей по мѣстѣ поставити ажь подвôйнй шины, а зелѣзниця поробила для вôдпустовцѣвъ окремй пристанки, де они можуть всѣдати и высѣдати. Въ каждôмъ домѣ пороблено приготовленя на помѣщене, розумѣе ся за грошѣ, приѣзджаючихъ людей. Теперь переходить попри святу рызу що день по до 40 тысячѣвъ людей.

Щожь то есть, тая рыза, и зъ вôдки она взяла ся въ Тріерѣ? Въ Палестинѣ, въ святôй земли, носили люде за часôвъ Исуса Христа двояку одѣжь: спôдну — вузку и коротку, и верхну — довгу и широку, зъ короткими и широкими рукавами, звану тунікою. Тая туніка робила ся такъ, що нѣгде не зшивала ся лишь выробляла ся вôдъ разу одноцѣлою. Туніка сягала звычайно ажь по кôстки и пôдчасъ роботы пôдперѣзувала ся такъ, що въ поясѣ звисала якъ мѣшокъ, а пазуха еи служила заразомъ и за кишеню. Таку туніку мусѣвъ очевидно и Исусъ Христосъ носити. Туніка робила ся звычайно зъ льняпои пряжѣ, зъ вовны або и бавовны. Тревірска туніка есть темно-бронзовои барвы и мабуть зъ вовны. Она есть зъ верха и зъ пôдъ споду пôдшита, щобы не попсувала ся а въ многихъ мѣсцяхъ есть вже направлювана. Історія еи есть така:

Коли Исуса Христа замучено, то вояки, що Єго мучили, забрали одѣжь и продали христіянамъ, котрй ихъ дуже старанно переховували. Тревірска туніка дôстала ся вôдтакъ до рукъ грецкои цѣсаревои Єлены, матери цѣсаря Константина, котра дарувала еи церквѣ въ Тревірѣ, де часто перебувала. Въ привілею папы Сильвестра сказано, що цѣсарева дарувала сѣй церквѣ тѣло св. апостола Матея, нешиту туніку Спасителя и одень гвôздь, котрымъ Исусъ Христосъ бувъ до хреста прибитый. Рыза тревірска переховувала ся въ великôмъ престолѣ, въ скринцѣ зъ дерева и слоневои кости, на котрôй було выписано: „То есть нешита рыза Господа нашого и Спасителя Исуса Христа“. Папа Левъ X наказавъ бувъ, щобы ту рызу що 7 лѣтъ показувати народови, але що тогдѣ були частй войны, то трірскй епископы бояли ся, щобы она де не пропала, и не показували еи. Ажь въ 1810 р. показано еи знову. Послѣдный разъ показувано еи въ 1844 р. и тогдѣ оглядало еи міліонъ и сто тысячѣвъ людей. Рызы тои однакожь не вôльно дотыкатись и стояти коло неи, лишь можна коло неи поволи переходити.

Але и мѣсто Аржантейль коло Парижа въ Франціи мае також нешиту ризу Спасителя. Она переховуесь въ тамошнôмъ монастири, а Французы кажуть, що лишь та рыза есть правдива, а тріерска — то пôдроблена. Аржантейльска рыза есть сѣро-жовтои барвы и здаесь зроблена зъ верблюдячои вовны; она есть въ трохъ мѣсцяхъ вырѣзана: въ горѣ на шию, и по бокахъ на руки. Рыза та переходила зъ рукъ до рукъ, ажь грецка цѣсарева Ирена дарувала еи франконьскому цѣсареви Кароліеви Великому, а той знову дарувавъ еи монастирови въ Аржантейль, де перебувала его старша сестра Гізела. Въ дняхъ 12 и 13 серпня 800 р. перевезено еи до того монастиря и вôдъ того часу выставляесь она тамъ що року о тôй самôй порѣ.

Котражь зъ тыхъ рызъ есть правдива? Одни кажуть, що аржантейльска, а другй, що тревірска; а суть и такй, котрй кажуть, що анѣ одна анѣ друга. На то можна лишь тôлько сказати, що обѣ рызы суть чудотворнй. Розказують, що папа Пій IX зажадавъ бувъ, щобы ему прислано кусникъ рызы аржантейльскои и тогдѣ епископъ версальскій позволивъ вытяти кусень зъ тои рызы и пôславъ его папѣ. Парохъ зъ Аржантель, о. Мільє, вѣзъ той кусень, а коли переѣздивъ моремъ, настала наразъ страшна буря зъ громами. Корабель мало вже не потонувъ. Тогды о. Міль̂е выставивъ той кусень, а буря заразъ притихла, море успокоило ся и корабель доплывъ щасливо на мѣсце. О тревірскôй рызѣ розказують много чудесъ, а найбôльше вражѣне зробило то чудо, якого зазнала 19-лѣтна ґрафиня Дросте-Віхерінґъ, котра черезъ два роки була калѣкою на праву ногу; она дôтнувшись святои рызы стала зовсѣмъ здорова и вступила вôдтакъ до монастиря. Отцѣ духовнй кажуть отже, що обѣ рызы суть правдивй, лишь аржантейльска, коротша и безъ рукавôвъ, есть та, котру Исусъ Христосъ носивъ пôдъ сподомъ, а тревірска, довша и зъ рукавами, то верхна одѣжь Христова.

Господарство, промыслъ и торговля

Торгъ збôжемъ.

7 вересня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	9·50—11	9·50 11·—	9·—11·—	9·60 11·—
Жито	8·——9·—	8·——9·50	9·——9·—	8·50—9·—
Ячмѣнь	7·——7·30	6·——6·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·50—7·85	7·——7·50	6·90—7·15	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·2513·60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

ТЕЛЕГРАМЫ.

Прага 7 вересня. На численныхъ зборахъ Молодочехôвъ Вашатый и Крамаржъ помирили ся зъ собою, черезъ що въ молодоческой партіи настала знову згода.

Копенгаґа 7 вересня. Вчера приѣхала тутъ царска пара.

Константинополь 7 вересня. Ахмедъ-Еюбъ-паша именованый ґен.-ґубернаторомъ Креты. Курдійске племя въ провінціи Джерсимъ надъ Евфратомъ збунтовало ся.

Вальпараизо 7 вересня. Конґресісты заняли мѣсто Кокімба и Серано безъ всякого опору; всюда есть спокôй.

Поѣзды зелѣзничй.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 червня 1891).

До Львова приходять:	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Орлова (на Ясло-Ряшѣвъ вôдъ 1 липня до 31 серпня		8·12		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіславова	8·—	2·—		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіславова		6·53		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіславова и Стрыя.		3·42		
Зъ Сухои, Хирова и Стрыя.		7·54		
Зъ Станіславова, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		9·02		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		12·19		
Зъ Сокаля и Белзця				4·22
Зъ Жовкви				6·45
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22		10·15	11·05
До Зимноводы-Рудна			4·25	
До Орлова (на Ряшѣвъ-Ясло вôдъ 1 липня до 31 серпня		6·16		
До Сучавы, Черновець, Станіславова и Гусятина	9.16	10·24		
До Станіславова, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіславова и Гусятина		8·05		
До Стрыя, Хирова и Сухи		8·53		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіславова		10·50		
До Стрыя, Станіславова, Гусятына, Лавочного, Пешту, Хирова и Стружа		6·20		
До Белзця и Сокаля				9·25
До Жовкви				7·40

Примѣтка: Годины пôдчеркненй лінійкою означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Оголошеня до *Народнои Часописи* приимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.